



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.411.004.04.2015
K/15/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	K/15/003 – Wykonywanie przez gminy województwa zachodniopomorskiego zadań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt – realizacja wniosków pokontrolnych z kontroli I/13/001
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Jarosław Pułka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98832 z dnia 18 grudnia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Stare Czarnowo ¹ , ul. Św. Floriana 10, 74-106 Stare Czarnowo.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marzena Grzywińska – od dnia 8 grudnia 2014 r. Wójt Gminy Stare Czarnowo ² . W okresie od 20 listopada 2002 r. do 8 grudnia 2014 r. Wójtem Gminy był Marek Woś. (dowód: akta kontroli str. 3-10)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli³ ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości⁴, działalność Urzędu w zakresie realizacji wniosków pokontrolnych oraz działań podjętych w celu wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w ramach kontroli nr I/13/001.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Urząd podjął działania, zmierzające do usunięcia wskazanych nieprawidłowości oraz wykonania wniosków pokontrolnych, polegające na:

- przedłożeniu (przez Wójta) Radzie Gminy projektów uchwał w sprawach: Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy oraz w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca, ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt,
- powierzeniu wylapywania bezdomnych zwierząt podmiotowi posiadającemu zezwolenie na prowadzenie takiej działalności,
- prowadzeniu rejestru wylapanych i przekazanych do adopcji zwierząt;
- dokonywaniu kontroli warunków bytowych i sanitarno-weterynaryjnych przetrzymywanych zwierząt;
- prowadzeniu działalności informacyjno-popularyzatorskiej dotyczącej opieki nad zwierzętami oraz dokumentowaniu czynności wykonanych przez pracowników Urzędu podczas realizacji zadań opieki nad bezdomnymi zwierzętami i przeciwdziałania bezdomności.

¹ Dalej *Urząd*.

² Dalej *Wójt*.

³ Dalej *NIK*.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieterminowego przekazania projektów programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii i zarządom obwodów łowieckich działających na terenie Gminy, oraz nie podjęcia stosownych działań w celu uzupełnienia treści programów na lata 2014-2015 o wymogi wykazane w opiniach Powiatowego Lekarza Weterynarii.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prawidłowość zrealizowania wniosków pokontrolnych po kontroli I/13/001 oraz trwałość efektów wynikających z działań podjętych w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości

1.1 Wyniki kontroli I/13/001

W wystąpieniu pokontrolnym z 20 czerwca 2013 r., skierowanym do Wójta w ramach realizacji kontroli nr I/13/001⁵, NIK negatywnie oceniła działalność Urzędu w kontrolowanym zakresie w latach 2012-2013 (do 31.03).

(dowód: akta kontroli str. 11-21)

W ww. wystąpieniu sformułowano następujące wnioski pokontrolne:

1. Niezwłoczne przekazywanie Radzie Gminy projektów uchwał w sprawach: Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy w 2013 r. oraz w sprawie wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie w Gminie działalności w zakresie m.in. ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt.
2. Powierzenie wyłapywania i przetrzymywania bezdomnych zwierząt podmiotom prowadzącym działalność nadzorowaną przez służby weterynaryjne oraz posiadającym zezwolenia na prowadzenie takiej działalności.
3. Egzekwowanie od podmiotów wyłapujących i przetrzymujących w schronisku bezdomne zwierzęta realizacji obowiązujących warunków opieki nad zwierzętami i zapobiegania bezdomności oraz warunków podpisanych umów, a w szczególności:
 - a) przedkładania informacji umożliwiających identyfikację wyłapanych zwierząt oraz informacji o liczbie zwierząt oddanych do adopcji;
 - b) zapewnienia przetrzymywanym zwierzętom właściwych warunków bytowych i sanitarno-weterynaryjnych,
 - c) przeprowadzania i dokumentowania zabiegów kastracji i sterylizacji bezdomnych zwierząt.
4. Realizacja założeń programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, a w szczególności prowadzenie działalności informacyjno-popularyzatorskiej dotyczącej opieki nad zwierzętami.
5. Dokumentowanie czynności wykonywanych przez pracowników Urzędu podczas realizacji zadań opieki nad bezdomnymi zwierzętami i przeciwdziałania bezdomności zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 20-21)

1.2. Wykonanie wniosków pokontrolnych

⁵ Kontrola I/13/001 „Wykonywanie przez gminy województwa zachodniopomorskiego zadań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt”

Wójt dwukrotnie (pismami z 04.07.2013 r. i 10.10.2013r.) informował NIK o podjętych działaniach, zmierzających do zrealizowania ww. wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 22-25)

Analiza udzielonych informacji oraz przedłożonej w trakcie niniejszej kontroli dokumentacji wykazała, że Urząd podjął następujące czynności:

1.2.1. Realizacja wniosku nr 1.

Po przedstawieniu przez Wójta projektów uchwał Rada Gminy:

- w dniu 7 czerwca 2013 r. podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Stare Czarnowo w 2013 roku;
- w dniu 24 września 2013 r. podjęła uchwałę w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych oraz w sprawie warunków udzielania zezwoleń na świadczenie usług w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 7 listopada 2013 r.⁶

(dowód: akta kontroli str. 26-38)

1.2.2. Realizacja wniosku nr 2

W dniu 02.04.2013 r. Wójt, na wniosek przedsiębiorcy pn. *Animal Control*, z którym Gmina posiadała podpisaną umowę⁷ na wylapywanie i transport bezdomnych zwierząt, wydał decyzję zezwalającą na prowadzenie takiej działalności na terenie Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 39-42)

W celu zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku Gmina w dniu 11 marca 2013 r. zawarła umowę z Hotelem dla zwierząt w Sierakowie (dalej: Hotel w Sierakowie).

(dowód: akta kontroli str. 43-45)

Przed zawarciem umowy z Hotelem w Sierakowie Urząd zwracał się z ofertami współpracy do schronisk w Stargardzie Szczecińskim, Szczecinie, Sosnowicach i w Sierakowie. Tylko Hotel wyraził wolę współpracy.

(dowód: akta kontroli str. 32)

1.2.3. Realizacja wniosku nr 3 a, b, c :

a, b) W 2013 r. Urząd założył i prowadził rejestr wylapanych oraz oddanych do adopcji zwierząt. W 2013 r. w rejestrze zaewidencjonowano wylapanie 4 psów, z tego 3 oddanych do adopcji. Rejestr zawierał dane na temat podmiotu wylapującego, daty zgłoszenia, rejonu wylapania, miejsca przekazania oraz faktur.

(dowód: akta kontroli str. 46)

W dniu 3 lipca 2013 r. pracownik Urzędu przeprowadził kontrolę:

- podmiotu wylapującego zwierzęta na terenie Gminy w zakresie posiadania stosownych zezwoleń weterynaryjnych oraz kontroli sprzętu technicznego posiadanego do realizacji zleconych przez Gminę zadań. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości;
- Hotelu w Sierakowie w zakresie sprawdzenia warunków bytowych 3 wylapanych na terenie Gminy i przetrzymywanych psów. W wyniku kontroli nie stwierdzono

⁶ Dz.Urz. Woj. Zach. z 2013 r., poz. 3742 ze zm.

⁷ Umowa z dnia 11 marca 2013 r.

nieprawidłowości. W protokole z kontroli odnotowano, że wszystkie psy zostały oddane do adopcji.

(dowód: akta kontroli str. 48-55)

c) W 2013 r. na terenie Gminy, w ramach realizacji programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, nie dokonywano zabiegów kastracji oraz sterylizacji.

(dowód: akta kontroli str. 23, 56)

1.2.4. Realizacja wniosku nr 4 :

Wójt Gminy w 2013 r. poinformował NIK, że wniosek zostanie zrealizowany w 2014 r., m.in., poprzez wykonywanie na koszt Gminy zabiegów sterylizacji i kastracji kotów wolnożyjących oraz usypania ślepych miotów psów i kotów, a także poprzez utworzenie rejestru tzw. społecznych opiekunów kotów wolnożyjących, którzy będą otrzymywali od Urzędu karmę na dokarmianie w okresie zimowym zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 23, 25)

1.2.5. Realizacja wniosku nr 5 :

W 2013 r. Urząd założył i prowadził rejestr wylapanych i przekazanych do adopcji zwierząt oraz przeprowadził kontrolę i oględziny warunków technicznych i bytowych u podmiotów wylapujących i przetrzymujących wylapane zwierzęta z terenu Gminy. Z przeprowadzonych czynności sporządzone zostały pisemne protokoły.

(dowód: akta kontroli str. 46-55)

1.3 Trwałość efektów wynikających z działań podjętych przez Urząd w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości

Uchwałami z dnia 28.03.2014 r. i 30.03.2015 r. Rada Gminy zatwierdziła Programy odpowiednio na rok 2014 i 2015, czym wypełniono obowiązek określony w art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 57-68)

Do dnia 15.01.2016 r. Urząd nie opracował projektu ww. programu na 2016 r.

Wójt wyjaśniła, że obecnie trwają prace nad projektem programu. Urząd podjął działania zmierzające do zawarcia umowy ze schroniskiem dla bezdomnych zwierząt w Trzciance (woj. wielkopolskie).

(dowód: akta kontroli str. 69-70, 72-74)

W latach 2014 -2015 wylapywanie zwierząt i ich transport powierzono umowami⁸ firmie Animal Control, która posiadała zezwolenie na prowadzenie działalności związanej z opieką nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 41-42, 75-79)

W dniu 13.02.2015 r. (tj. przed zawarciem umowy na 2015 r.) pracownik Urzędu przeprowadził kontrolę w firmie Animal Control w zakresie zgodności prowadzonej działalności z obowiązującymi przepisami. Z przeprowadzonej kontroli sporządzony został pisemny protokół. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 80-81)

Wylapane w latach 2014-2015 z terenu Gminy zwierzęta umieszczane były w Hotelu w Sierakowie na podstawie umów zawartych w dniu 10.02.2014 r. i 17.02.2015 r. W umowach określono m.in. że wykonawca zobowiązany jest do utrzymywania zwierząt w Hotelu w warunkach zgodnych z ustawą o ochronie zwierząt oraz ma zapewnić nadzór lekarza weterynarii.

(dowód: akta kontroli str. 46-47, 82-87)

⁸ Umowy z dnia 10.02.2014 r. i 17.02.2015 r.

Przed zawarciem umowy z Hotelem w Sierakowie Urząd występował z ofertami współpracy do schronisk w Stargardzie Szczecińskim, Szczecinie, Sosnowicach i Sierakowie. Wolę współpracy w 2014 r. wyraził tylko Hotel. Natomiast w 2015 r. współpracę zaproponował Hotel oraz Komunalne Schronisko w Sosnowicach, które uwarunkowało współpracę od wpłaty kwoty 70.000 zł oraz comiesięcznej opłaty stałej w wysokości 2.582,62 zł i 3,07 zł za każdy dzień pobytu psa w schronisku.

(dowód: akta kontroli str. 62, 88-92)

W dniu 13.02.2015 r. (tj. przed zawarciem umowy na 2015 r.) oraz w dniu 29.12.2015 r. pracownik Urzędu dokonał oględzin warunków bytowych w Hotelu w Sierakowie. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W dokumentacji odnotowano, że zwierzęta objęte są opieką weterynarza. Z przeprowadzonych czynności sporządzony został protokół oględzin oraz notatka służbowa.

(dowód: akta kontroli str. 93-95)

W 2014 r. i 2015 r. na terenie Gminy zostało wyłapanych i przekazanych do hotelu dla zwierząt 6 psów (po 3 w każdym roku). Wg rejestru Urzędu, żaden z nich nie został oddany do adopcji. W 2015 r. Urząd oddał do adopcji 4 psy, zgłoszone przez mieszkańców i przetrzymywane na ich posesjach.

(dowód: akta kontroli str. 46-47)

W 2014 r. na koszt Gminy przeprowadzono 1 zabieg sterylizacji, a w 2015 r. 2 zabiegi kastracji i 4 zabiegi sterylizacji⁹. Koszt zabiegów w 2014 r. wyniósł 630 zł, a w 2015 r. - 980 zł.

(dowód: akta kontroli str. 56, 70, 72, 96-124)

W latach 2014-2015 Urząd utworzył rejestr tzw. społecznych opiekunów, których zadaniem była opieka nad wolnożyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie (opiekunowie otrzymywali karmę zakupioną przez Urząd). Na dzień 15.01.2016 r. w rejestrze figurowało 1 stowarzyszenie oraz 3 osoby fizyczne.

(dowód: akta kontroli str. 125-129)

W ramach działalności informacyjno-popularyzatorskiej Gminy, dotyczącej opieki nad zwierzętami w 2015 r. uczniowie Zespołu Szkół w Kołbaczu, m.in. przeprowadzili akcję charytatywną polegającą na zbiórce karmy dla zwierząt; uczestniczyli w zajęciach organizowanych z przedstawicielami Policji w zakresie nauki zachowania postępowania ze zwierzęciem obcym i agresywnym; odwiedzili schronisko dla zwierząt w Szczecinie, przygotowali prezentację multimedialną i ulotkę dotyczącą zasad postępowania w przypadku kontaktu z bezdomnym zwierzęciem; uczestniczyli w prelekcjach poświęconych opiece i pielęgnacji zwierząt domowych.

(dowód: akta kontroli str. 130-134)

W latach 2014-2015 czynności wykonywane przez pracowników Urzędu podczas realizacji zadań opieki nad bezdomnymi zwierzętami i przeciwdziałania bezdomności zwierząt były dokumentowane poprzez prowadzenie rejestrów wyłapanych i oddanych do adopcji zwierząt, sporządzanie protokołów i notatek z przeprowadzonych kontroli oraz oględzin; wnioski i korespondencję z mieszkańcami dotyczącą przeprowadzania zabiegów weterynaryjnych oraz umieszczanie na stronie internetowej Urzędu informacji w zakresie poszukiwania właściciela dla znalezionej przez mieszkańców zwierzęcia.

(dowód: akta kontroli str. 46-55, 93-95, 104-124, 135-137)

⁹ Zabiegi sterylizacji i kastracji kotów. W 2014 r. zabieg przeprowadzono w Hotelu w Sierakowie, a w 2015 r. zabiegi przeprowadzono w Gabinecie Weterynaryjnym w Starym Czarnowie.

W działalności Urzędu stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W latach 2014-2015 Urząd nie dochował terminu przekazania projektów programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii (PLWet.) oraz zarządom obwodów łowieckich działających na terenie Gminy.

Projekty programu zostały przekazane do zaopiniowania w dniu 07.02.2014 r. i 24.02.2015 r., podczas gdy zgodnie z art. 11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt Wójt zobowiązany był przekazać w terminie do dnia 1 lutego danego roku.

(dowód: akta kontroli str. 144, 147)

Ponadto ww. projekty programów na lata 2014-2015 zostały negatywnie zaopiniowane przez PLWet., który przekazał następujące uwagi:

a) w projekcie programu na 2014 r.:

- umowa zawarta przez Gminę z Hotelem dla zwierząt nie spełniała ustawowego wymogu określonego w art. 11a ust. 2, pkt. 1 ustawy o ochronie zwierząt, bowiem Hotel w Sierakowie nie był schroniskiem dla zwierząt zdefiniowanym w art. 4 pkt. 25 tej ustawy;
- brak w projekcie załącznika do umowy z Animal Control, który określałby warunki wylapywania zwierząt;
- brak wskazania osoby odpowiedzialnej za udzielenie pomocy lub informacji mieszkańcom gminy w przypadkach losowych, nagłych (imię, nazwisko, telefon czynny cała dobę);

b) w projekcie programu na 2015 r.:

- w §4 projektu nie umieszczono listy społecznych opiekunów kotów,
- brak kopii umowy, w której zawarte powinny być szczegóły odławiania, a szczególnie brak określenia cykliczności czasu odławiania;
- w §16 wnoszono o wykreślenie słowa „powinny”, do schroniska/hotelu” oraz brak Weterynaryjnego Numeru Identyfikacyjnego tego hotelu/schroniska, a także brak kopii umowy;
- brak załącznika do programu w zakresie umowy pomiędzy Urzędem a zakładem leczniczym dla zwierząt, w którym miałyby być zapewniona całodobowa opieka weterynaryjna nad zwierzętami, które ucierpiały w wyniku zdarzeń drogowych oraz, w którym miałyby być prowadzone zabiegi.

(dowód: akta kontroli str. 145-146, 148-149)

Zarówno w 2014 r., jak i 2015 r. Urząd nie uwzględnił powyższych uwag PLWet.

(dowód: akta kontroli str. 57-68)

Wójt wyjaśniła, że: „(...) odpowiedzialnym za prowadzenie programu zapobiegania bezdomności zwierząt ... do 31 marca 2015 r. był pracownik Urzędu (...), który nie dopełnił czynności wskazanych w w/w punktach. Umowa o pracę z w/w pracownikiem została rozwiązana między innymi z powodu nietrzymywania terminów prowadzonych spraw.”

(dowód: akta kontroli str. 150-151)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Urzędu w ww. zakresie.

IV. Wniosek

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰, wnosi o:

Wniosek pokontrolny

Coroczne przekazywanie do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii oraz zarządom obwodów łowieckich działających na terenie Gminy projektu programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w terminie do dnia 1 lutego danego roku oraz uzupełnianie braków w projektach programów wykazywanych przez te podmioty.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania NIK o
sposobie wykonania
wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 19 stycznia 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler
Jarosław Pułka
specjalista k.p.

.....
podpis

.....
podpis

¹⁰ Dz.U. z 2012 r., poz. 82, dalej: *ustawa o NIK*.